

براساس
پژوهش ملی
فساد که در
سال ۲۰۱۴
توسط دیده بان
صداقت
افغانستان
انجام شد، قوه
قضائیه و پلیس
فاسدترین
نهادهای کشور
افغانستان
هستند

روی انتصابات پلیس ملی داشتند، نمایندگان مجلس هم در انتصاب‌های ارشد در وزارت کشور و پلیس ملی تأثیرگذار بوده‌اند. در نتیجه پلیس ملی در بخش‌هایی از کابل تبدیل به شبکه‌های سلسله‌مراتبی شده است که به جای اجرای حاکمیت قانون به دزدی و اخاذی از مردم مشغول هستند. مأموران فاسد به ندرت تحت تعقیب قرار می‌گیرند و حتی زمانی که اقدامی انجام می‌شود، خیلی راحت از منصبی به منصب دیگر منتقل می‌شوند.

بهداشت و درمان و آموزش و پرورش

براساس گزارش برنامه عمرانی سازمان ملل متحد، آموزش و پرورش یکی از بخش‌های اصلی آسیب‌پذیر در برابر فساد است. به طوری که افرادی که به معلمان رشوه می‌دهند از ۱۶ درصد در سال ۲۰۰۹ به ۵۱ درصد در سال ۲۰۱۲ افزایش پیدا کرده‌اند (UNODC ۲۰۱۳). در میان کسانی که به دریافت پیشنهادها رشوه‌اعتراف می‌کنند، معلمان مدارس و دانشگاه‌ها اغلب گزارش می‌دهند که رشوه‌رابر برای کمک به دانش‌آموزان برای قبول شدن در امتحانات یا تغییر نمره یا ارائه اطلاعات درباره محتوای امتحانات به آنان دریافت کرده‌اند. علاوه بر دریافت رشوه در مدارس و دانشگاه‌ها معلمان به این نکته هم اشاره می‌کنند که فساد چگونه از طریق روابط بین معلمان و کارکنان وزارت آموزش و پرورش و وزارت علوم و آموزش عالی به وجود می‌آید (UNODC ۲۰۱۳).

در عین حال رشوه در بخش بهداشت و درمان در سراسر افغانستان امری عادی تلقی می‌شود. مبادلات نقدی یا دریافت هدایایی برای انجام وظایف معمول و حصول اطمینان از مراقبت و پرستاری بهتر، تضمین دسترسی به شغل، اطمینان از همکاری و رفع موانع نشان می‌دهد که کل نظام بهداشت و درمان عمومی وابسته به این معاملات است (MEC ۲۰۱۶a).
مانند موارد دیگر در خدمات عمومی مقررات بخش بهداشت و درمان هم توسط افراد قدرتمند و در جهت منافع شخصی خود آنها دور زده شده است. براساس گزارش اخیر کمیته مشترک مستقل نظارت و ارزیابی ضد فساد اداری (MEC ۲۰۱۶a)، انحراف کالاهای عمومی و پول در بخش بهداشت و درمان امری عادی است. اخاذی و فشارهای غیرقانونی بر تصمیم‌گیری‌ها در تمام سطوح نظام بهداشت و درمان، بویژه در مورد منابع انسانی و تدارکات وجود دارد.
استخدام سفارشی و مبتنی بر استئنا قائل شدن بین افراد در مدیریت منابع انسانی در بخش بهداشت و درمان شیوه‌ای است که نمونه‌هایی از آن در تقلب و جعل اسناد نظام مند مشاهده می‌شود (MEC ۲۰۱۶a).

همچنین فساد تأثیر مستقیمی روی کیفیت داروهای ارائه شده به شهروندان افغان دارد. میزان و گستره اقلام دارویی تقلبی که از پاکستان وارد افغانستان می‌شوند نگرانی خاصی است. چند صد مرکز صنعتی در پاکستان در حال حاضر داروهایی را که کیفیت لازم برای فروش در پاکستان ندارند صرفاً برای صادرات به افغانستان تولید می‌کنند. (MEC ۲۰۱۶a).

حکومت محلی

این باور وجود دارد که بویژه حکومت محلی در برابر فساد در افغانستان آسیب‌پذیر است. بخشی از این معضل به سیستم بسیار متمرکز دولتی که در بالا بحث شد برمی‌گردد (دیده بان صداقت افغانستان ۲۰۱۳) و بخشی به فقدان چهارچوب قانونی جامع برای شهرداری‌ها مربوط می‌شود (MEC ۲۰۱۶b). هر چند براساس قانون اساسی